

TYGODNIK MIESZKAŃCÓW MIASTA

Chorzówianin

CHORZOWSKA SPÓŁDZIELNIA MIESZKANIOWA
1908 ChSM

1908 Jubileusz 2008

BEZPŁATNY DODATEK TEMATYCZNY

02.04.2008 r. NR 6 (90)

Dobra spółdzielcza robota

Na sali nie zabrakło polityków, honorowych obywateli Chorzowa, m.in. prof. Jerzego Buzka, Floriana Lesika, Krzysztofa Warzycha, samorządowców, ludzi związanych ze Spółdzielnią. Wszystkich zgromadzonych przywitał Henryk Wiczorek, przewodniczący chorzowskiej Rady Miasta i zarazem Rady Nadzorczej ChSM. - *Goszczenie państwa na uroczystości z okazji naszego święta jest dla nas honorem, a także wyrazem uznania z państwa strony oraz potwierdzeniem pozycji jaką nasza spółdzielnia wypracowała sobie przez 100 lat. Podkreślił bogatą tradycję, zaznaczył, że tworzą ją ludzie. Podziękował za zaangażowanie włożone w działalność spółdzielczą. - Wpisała się ona w historię miasta. Pomimo problemów trwała i odnosiła sukcesy. Nasza spółdzielnia już jako stulatka znajduje się w doskonałej kondycji. Grzegorz Gowarzewski, prezes ChSM, odniósł się do bogatej historii Spółdzielni. Mówił, że od początku jej istnienia, czyli 21 marca 1908 roku, przeszła wiele zmian. - Do 1925 roku była ona ściśle niemiecka, dopiero wtedy przetłumaczono statut na język polski. Dziesięć lat później władze przejęli w niej polscy obywatele. Przypominał okresy przypadające na I i II wojnę światową. - Przed II wojną zasoby spółdzielni liczyły 600 mieszkań. Mielśmy mieszkania nawet w Jaworznie. Zaznaczył, że ChSM*

100 lat ChSM. Jubileuszowe uroczystości zaingurowała msza święta w kościele pod wezwaniem św. Jadwigi. Eucharystię koelebrowali ks. Antoni Klemens, dziekan chorzowskiego dekanatu oraz ks. Emanuel Pietryga, proboszcz parafii. Po niej zaproszeni goście i spółdzielcy udali się do Chorzowskiego Centrum Kultury.

zawsze szedł z duchem czasu. - *Już przed wojną w naszych budynkach były łazienki. Mówił, że spółdzielczy boom przypadł na koniec lat 60. - Wówczas mieliśmy 10 tys. mieszkań, dziś jest ich ponad 15 tys. Jedna trzecia chorzowian mieszka właśnie w nich. Odniósł się także do nowelizacji ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych. - Jeśli nikt nie zrobi zamachu na ustawę, to przetrwamy - podkreślał. Przyznał, że do końca 2007 r. liczba właścicieli wzrosła o 1500. Zaznaczył jednak, iż błędem byłoby dążenie do wspólnoty. - Idea spółdzielczości to tanie, wygodne utrzymanie mieszkania. Myślę, że ona zwycięży.*

W imieniu Zygmunta Łukaszczuka, wojewody śląskiego, list gratulacyjny odczytał Adam Matusiewicz, wicewojewoda. Alfred Domagalski, prezes Krajowej Rady Spółdzielczej podkreślał podniosły wymiar uroczystości. - *W kraju jest blisko 300 spółdzielni o takiej tradycji, ale nie tak wiele jest spółdzielni mieszkaniowych. Dzięki wspólnemu działaniu ludzi potrafili rozwiązywać ważne problemy. Zaznaczył niedostateczne zrozumienie idei spółdzielczości w wielu środowiskach, zwłaszcza wśród polityków. - Spółdzielnie tworzone są przez ludzi, po to, by im służyły. Trwały one niezależnie od sytuacji ekonomicznej, gospodarczej, politycznej.*

DOKONCZENIE < C

Grzegorz Gowarzewski
Prezes zarządu Chorzowskiej Spółdzielni Mieszkaniowej

Obchodziliśmy święto spółdzielni mieszkaniowej. Stulecie to rzecz wyjątkowa. Świadczy o rozwiniętej spółdzielczej demokracji. Należy podkreślać, że spółdzielczość, to nie pomysł socjalizmu, minionej epoki. Jest to dobrze rozwijający się samorząd.

Przygotowania do uroczystości, a zwłaszcza przygotowanie monografii, zajęły nam sporo czasu. Sto lat to poważny wiek i niesie ze sobą dużo pracy. Prosiłbym członków Spółdzielni o przyniesienie materiałów, starych zdjęć, dokumentów. Nazbieraliśmy ich bardzo dużo, zwłaszcza tych od 25-lecia ChSM. Okazały się one pomocne przy wydaniu monografii.

W czasie tej naszej pracy natrafiłem na wiele ciekawych dokumentów. Zdziwiłem się, że chorzowska Spółdzielnia miała mieszkania nie tylko na terenie miasta i w jego najbliższym sąsiedztwie - w Bytomiu czy Katowicach, ale także w Jaworznie. Z czasem budynki te przekazał innym Spółdzielniom. Jestem zadowolony z głównej

uroczystości, która odbyła się w Chorzowskim Centrum Kultury. Cieszę się, że przyjechali tak znamienici goście. Zaszczycili nas m.in. prof. Jerzy Buzek, eurodeputowany, honorowy obywatel Chorzowa, Jerzy Polaczek, poseł, Krzysztof Warzycha, znakomity piłkarz, również honorowy obywatel Chorzowa, Alfred Domagalski, prezes Krajowej Rady Spółdzielczej i wiele innych osób, którym bardzo dziękuję. Świadczy to o szerokim wydzwiku tej imprezy.

Ale na głównej uroczystości setne urodziny się nie kończą. Świetować będziemy przez cały rok. Już teraz zapraszam wszystkich na festyn, który odbędzie się 31 maja na stadionie przy ul. Łompy.

Odbieram wiele życzeń i ciepłych słów skierowanych pod adresem naszej Spółdzielni, i samej spółdzielczości w ogóle. Najczęściej słyszę, aby przepisy dotyczące właśnie spółdzielni tak szybko się nie zmieniały. Dla nas to duże utrudnienie, powodujące mnóstwo perturbacji. Powstałoby przed I wojną światową, przeszliśmy przez II wojnę, a teraz twierdzi się, że spółdzielczość to przeżytek. Świadczy to o braku znajomości historii.

Grzegorz Gowarzewski i Henryk Wiczorek prezentują przyznany Chorzowskiej Spółdzielni Mieszkaniowej certyfikat ISO 9001:2001

Henryk Wiczorek
Przewodniczący Rady Nadzorczej ChSM

W tym roku obchodzimy Jubileusz 100-lecia Chorzowskiej Spółdzielni Mieszkaniowej, jednej z najstarszych spółdzielni mieszkaniowych w Polsce. W historię naszej Spółdzielni wplecione są najtragiczniejsze i najdonioślejsze wydarzenia najnowszej historii. Dostojna Jubilatka przetrwała lata wojennej i powojennej zawieruchy, a światu rynkowej rzeczywistości gospodarczej radzi sobie całkiem nieźle.

Zasoby ChSM mogą stanowić wzór racjonalnego i efektywnego gospodarowania wspólnym majątkiem Spółdzielców. Nasze osiedla są coraz piękniejsze i przeczą stereotypowi „blokowskie”. Dzieje się tak dzięki wielkości zasobów - Spółdzielnia jest największym chorzowskim administratorem - oraz dobrej współpracy z władzami samorządowymi. Wspólne przedsięwzięcia w zakresie zagospodarowania przestrzeni publicznej czy budowy ogólnodostępnych obiektów sportowych służą mieszkańcom Chorzowa.

U progu drugiego wieku Chorzowskiej Spółdzielni Mieszkaniowej wypada zreflektować dalszego rozwoju, kolejnych trafnych decyzji strategicznych rzucających na dalsze losy Spółdzielni, a nade wszystko jednoznacznej sytuacji prawnej spółdzielczości w Polsce, sytuacji, która powinna być daleka od politycznych nacisków czy ekonomicznych spekulacji. STO LAT!

Wyróżnienia dla pracowników Spółdzielni

W związku z obchodami jubileuszu stulecia istnienia Chorzowskiej Spółdzielni Mieszkaniowej 27 marca br. odbyło się uroczyste posiedzenie Rady Nadzorczej Spółdzielni.

Podczas spotkania, zorganizowanego w klubie ChSM „Pokolenie” przy ul. Młodzieżowej wręczono odznaczenia „Wyróżniony Pracownik ChSM”.

Z rąk przewodniczącego Rady Nadzorczej ChSM Henryka Wieczorka i prezesa Zarządu Spółdzielni Grzegorza

Gowarzewskiego odebrali je: Barbara Bednarska, Maria Brzytwa, Aleksander Boksa, Justyna Bartosz, Beata Ciolek, Teresa Faber, Teresa Fular, Eugenia Flutkowska, Jan Frac, Krystian Gajdzik, Walentyna Janiak, Kazimierz Jarociński, Iwona Jemiolo, Barbara Kokosza, Maria Kurpas, Joanna Korach, Barbara Kowolik, Adam Klošek, Danuta Krawczyk, Barbara Kurzela, Grzegorz Korbaś.

Andrzej Korzeniewski, Piotr Korzyńiec, Adam Lozor, Mariola Musiała, Anna Mendyka, Krystyna Mateja, Grażyna Nowakowska, Teresa Polczyńska, Gabriela Przybyła, Wiesława Przybylak-Nowak, Krystyna Siwczyk, Marianna Skirzyńska, Iłona Spychała, Jan Stachura Alina Szwierczyńska, Marian Szymura, Iwona Uliś, Joanna Wagner, Justyna Wysocka, Marcin Wielosik, Henryk Wiench, Piotr Wróbel, Andrzej Wycik, Jolanta Zawadzka, Leszek Zakrzewski, Franciszek Żalek.

Odznaczenia „Wyróżniony Pracownik ChSM” wręczali: Grzegorz Gowarzewski (u góry) i Henryk Wieczorek (poniżej)

Sto lat minęło

Chorzowska Spółdzielnia Mieszkaniowa powstała w roku 1908 roku. Dziś, przy okazji swego stulecia, może poszczycić się tym, że funkcjonując przez tyle lat pozostaje najstarszą spółdzielnią mieszkaniową na Górnym Śląsku.

Historia ChSM zaczęła się gmachu Hotelu „Hrabia Reden” (dziś Teatr Rozrywki). To tutaj zebrał się urzędnicy państwowych i komunalnych instytucji, a także robotnicy i urzędnicy kopalni i hut, by zdecydować o powstaniu spółdzielni, której nadano nazwę Wohnungsbauverein für Königshutte und Umgegend (Spółdziel-

ni składała się w sumie 30 domów z 262 mieszkaniami i 5 lokalami handlowymi.

W 1916 roku nastąpił zastój spowodowany wybuchem wojny światowej, inflacją i kryzysem. Przyłączenie miasta do Polski, po powstaniach i plebiscycie, było nie po myśli części niemieckich członków spółdzielni,

rozpoczęto budowę nowego bloku mieszkalnego. W 1938 roku ukazał się pierwszy numer miesięcznika „Wiadomości Spółdzielcze”. Pismo redagował Alojzy Gruska (przez 25 lat prezes zarządu spółdzielni od jej spolonizowania) wspierany przez Józefa Bednorza. Wydawanie pisma przerwał wybuch II wojny światowej. Wkrótce po wojnie ChSM budowała nowe domy. Szybko jednak nastąpiły trudne lata – brak środków długo nie pozwalał na nowe inwestycje budowlane. Akcję wznowiono uroczystie z okazji 50-lecia Chorzowskiej Spółdzielni Mieszkaniowej, obchodzonego w 1958 roku. W ciągu trzech lat wybudowano 103 nowe mieszkania, w trzech blokach mieszkalnych przy ul. Działkowej. Wkrótce wybudowano tam jeszcze dwa domy, przy dzisiejszej ul. Katowickiej gruntownie wyremontowano budynek z roku 1928.

Przy dużym udziale przyszłych lokatorów w latach sześćdziesiątych powstało „Osiedle Młodych” – wybudowano 115 mieszkań w rejonie ul. Krzywiej i okolicy. W roku swego 65-lecia ChSM posiadała 3134 mieszkania. W drugiej połowie lat sześćdziesiątych minionego wieku nastąpiła znaczna intensyfikacja zadań inwestycyjnych. Powstało osiedle przy ul. Kaliny-Czempiela, Różana-Gałęczki, budynki przy ul. Krzywowej, Podmiejskiej, Machy-Konarskiego, osiedle „Irys”, zmieniają się „Pnioki”... ChSM staje się głównym inwestorem budownictwa mieszkaniowego w mieście, była też najlepszą spółdzielnią w województwie – wielokrotnie nagradzono ją i odznaczano. W 1986 roku klucze do własnego mieszkania otrzymał 15-tysięczny lokator. Największe inwestycje zrealizowano w latach siedemdziesiątych i osiemdziesiątych dwudziestego wieku. Do dwóch alowców przy ul. Gałęczki wprowadziło się w sumie ponad osiemset rodzin, trzysta rodzin znalazło mieszkanie w „łamańcu” przy ul. Ryski. Obecnie Chorzowska Spółdzielnia Mieszkaniowa liczy ponad

16.000 członków, eksploatuje ponad 15.000 mieszkań w 371 budynkach. W zasobach ChSM mieszka ponad 30% chorzowian. Wartość majątku Spółdzielni stanowi również ok. 349 lokali użytkowych, oraz 950 garaży. Wszystkie zasoby podzielone są między cztery duże osiedla: Żolnierzy Września, Chorzów Batory, Różana-Gałęczki i Centrum. Ważną rolę odgrywa ulokowany w budynku przy ul. Młodzieżowej 29 Klub ChSM, od niedawna funkcjonujący pod nazwą „Pokolenie”. W roku 1994 wznowiono wydawanie miesięcznika „Wiadomości Spółdzielcze”, nawią-

zującego do tradycji pisma pod tym samym tytułem, ukazującego się w latach 1937-39.

W ostatnich latach realizowany jest program termorenowacji budynków stanowiących zasoby Chorzowskiej Spółdzielni Mieszkaniowej. Program ten pozwala nie tylko zaoszczędzić na poborze ciepła w okresie zimowym, ale także poprawia estetykę osiedli. Nowe, kolorowe, elewacje cieszą oko nie tylko mieszkańców ocieplonych budynków. Chorzowska Spółdzielnia Mieszkaniowa ma na swoim koncie wysokie odznaczenia, nadane w uznaniu jej licznych zasług.

Przy okazji obchodów stulecia ChSM wyremontowano najstarszy w jej zasobach budynek – przy ul. Kordeckiego 5-5a, 7-7a.

nia mieszkaniowo-budowlana dla Królewskiej Huty i okolicy). Instytucje, po szeregu starań założono 21 marca 1908 roku w sali „Hotelu Parkowego”. 16 kwietnia tegoż roku spółdzielnia została sądowo zarejestrowana. Jeszcze w tym samym roku przystąpiło do budowy bloku domowego, znajdującego się przy dzisiejszej ulicy Kordeckiego. Do roku 1916 spółdzielnia wzniosła 5 potężnych bloków domowych, na które

ktoś rozpoczął agitację zmierzającą do jej likwidacji. Zamiar się nie udał, spółdzielnia przetrwała. Podjęto konsekwentne starania o jej pełne spolonizowanie. 31 maja 1935 roku spółdzielnia stała się członkiem Związku Spółdzielni i Zrzeszeń Pracowniczych Rzeczypospolitej Polskiej, a od 9 marca 1936 roku nosi nazwę Chorzowska Spółdzielnia Mieszkaniowa. Wkrótce po spolonizowaniu spółdzielni

Wiadomości Spółdzielcze

ORGAN CHORZOWSKIEJ SPÓŁDZIELNI MIESZKANIOWEJ

NUMER OKAZOWY CHORZÓW GRUDZIEŃ 1937 r.

Dobra spółdzielcza robota

Jerzy Polaczek, poseł, podkreślił nieprzerwaną tradycję ChSM – Spółdzielnia jest takim flagowym okrętem na mapie Śląska. Marek Kopel, prezydent Chorzowa odniósł się do szóstego wieku. – Gratuluje spółdzielni, że przetrwała 100 lat. Przetrwała zmiany państwowości, systemów gospodarczych. Przyznał, że tworzy ona miasto, bo jest samorządem mieszkańców. Podziękował prezesowi i poprzednim władzom za dobrą współpracę. Nie ukrywał, że miasto niejako rywalizuje z ChSM. – Konkuruje jeżeli chodzi o zasoby mieszkaniowe. Dobrze nam się także współpracuje, biorąc pod uwagę zwłaszcza tereny rekreacyjne i sportowe. Prezydent wręczył medal w dziedzinie gospodarki G. Górawskiemu. Miasto wraz ze sponsorami podarowało ChSM obraz Aleksandry Rej-Fabisiak.

Podczas uroczystości przyznano szereg odznak: „Zasłużony dla Budownictwa”, „Zasłużony dla Gospodarki Komunalnej”, „Zasłużony Działacz Ruchu Spółdzielczego”, za „Zasługi dla Województwa Śląskiego”. Wręczono odznaki honorowe Związku Zawodowego „Budowlani” I stopnia. Barbara Dworak, radna sejmiku wojewódzkiego, odznaczyła złotą odznaką, za „Zasługi dla Województwa” sztabar ChSM. Chorzowska spółdzielnia jako pierwsza w Polsce może poszczycić się swoim proporcem. Sztabar uhoonorował bowiem 75-lecie ChSM w roku 1983. Prosto z Brukseli na 100-lecie przybył prof. Jerzy Buzek, eurodeputowany. – Czuję się trochę jak u siebie. Na ul. Krzywej jestem zameldowany od 63 roku. Wspominał budowę nowych osiedli. – Pamię-

tam jak na ogródkach działkowych odbywało się ich pożegnanie. Wszyscy plakali. Myślę, że jak zobaczyli w tym miejscu osiedle ChSM to chyba byli szczęśliwi. Gratulacje prezesowi ChSM złożył Tadeusz Wnuk, prezydent Izby Budownictwa w Katowicach. Aleksandra Kurzyk, prezes Ogólnopolskiej Izby Gospodarki Nieruchomościami przekazała certyfikat Zarządzania Systemem Jakości ISO 9001:2001. Ryszard Pawlik zastępcą rady nadzorczej ChSM podziękował wszystkim pracownikom i spółdzielcom również tym, którzy odeszli. – Wielu budowało świetność spółdzielni, nie ma ich już wśród nas, dzielenie się radością będzie dla nich hołdem. Zachęcam do dobrej, spółdzielczej roboty w nowym stuleciu.

WOJCIECH ZAWADZKI

Barbara Dworak, radna sejmiku wojewódzkiego, odznaczyła złotą odznaką, za „Zasługi dla Województwa” sztabar ChSM

Na sali nie zabrakło polityków, honorowych obywateli Chorzowa, samorządowców, ludzi związanych ze spółdzielczością

Miasto wraz ze sponsorami podarowało ChSM obraz autorstwa Aleksandry Rej-Fabisiak

Profesor Jerzy Buzek wspominał budowę nowych osiedli

Podczas uroczystości przyznano szereg odznaczeń

Występy artystyczne uświetniły uroczystości: Adam Żak, Grażyna Bieniek-Żak oraz satyryk Marcin Daniec

Odnaka „Zasłużony dla Budownictwa”:

Złota: CHORZOWSKA SPÓŁDZIELNIA MIESZKANIOWA oraz Henryk Góralczyk, Bożena Szaleniec, Henryk Wiecek, Srebrna: Brunon Ciopa, Andrzej Nowak, Romuald Lachowicz. Brązowa: Daniel Stolarski, Adam Marchewicz.

Zasłużony dla Gospodarki Komunalnej:

Złota: Joanna Chmielowska, Hanna Hliniak, Beata Wyderka, Weronika Występ

Zasłużony Działacz Ruchu Spółdzielczego:

Małgorzata Aksamska, Bożena Chycka, Stefan Dudek, Beata Franek, Stanisław Gawrys, Teresa Gojk, Czesław Grabowski, Antoni Gzyl, Bożena Hamela, Grażyna Hawryszko, Jan Hupa, Barbara Kalota, Jerzy Kalota, Andrzej Klimas, Irena Kołodziej, Waldemar Kołodziej, Henryk Komander, Irena Kowalik, Grażyna Kula, Krzysztof Łazikiewicz, Zdzisław Łoziński, Jolanta Mazurek, Jan Michalik, Marek Musiałik, Stefan Ogos, Joanna Pytloch-Górecka, Ludwik Rosengarten, Małgorzata Rutkowska, Henryk Sobczak, Elżbieta Sobótka, Jan Stroka, Weronika Występ, Piotr Zozgórnik

Za Zasługi Dla Województwa Śląskiego:

Złota: CHORZOWSKA SPÓŁDZIELNIA MIESZKANIOWA, Zdzisław Rejek, Stanisław Brzeski, Ryszard Pawlik, Srebrna: Marek Dudek

Certyfikat Zarządzania Systemem Zarządzania Jakością ISO 9001:2001 dla CHORZOWSKIEJ SPÓŁDZIELNI MIESZKANIOWEJ

Odnaki Honorowe Związku Zawodowego „Budowlani” I stopnia Barbara Kalota, Brunon Ciopa, Andrzej Nowak, Henryk Góralczyk